

Памяць

Імя на камені

У Сычавіцкім лесе, каля Радашковічаў, дзе ў маліёнічых мясцінах зараз размяшчаюцца аздаравенчыя дзіцячыя лагеры і санаторыі, стаіць гэты помнік. Пад вялікай сасной — каменная глыба граніту колеру жывой крывы. У самым пачатку Вялікай Айчынны, 28 чэрвеня 1941 года, на гэтым месцы быў па-зверску забіты нямецка-фашисткімі захопнікамі сакратар Сычавіцкага сельсавета Куліна Пётр Адамавіч. Помнік гэтых яму — вернаму сыну свайго народа, мужнаму чалавеку, не скілішаму галаву перад ворагамі. Ён адмовіўся выкупіць жыццё здрадай і быў расстрэляны пад сасной, якая дагэтуль трывае ў сваім комлі фашысцкія кулі.

Пяцярым сваім дзеецям Пётр Адамавіч пакінуў чыстае прозвішча, не забруджанае здрадай. Фашисты спалілі і вёску Сычавічы, і хату Куліна. Людзі схавалі сям'ю. Старэйшая дачы Зоі ішоў сёмы годзік, меншай, Валі, было усяго некалькі месяцаў. Адным цешылася іх маці, Вольга Іванаўна, што засталіся дзееці жывымі. А потым сям'ю ўзялі пад нагляд партызаны атрада "Грозны". Вельмі клапаціліся аб дзеецях партызан Уладзімір Буркевіч і начальнік разведкі атрада Фёдар Янкоўскі. Пасля вайны

Янкоўскі стаў прафесарам Мінскага дзяржаўнага педагогічнага інстытута, і не без яго нагляду ўсе дзееці Куліны атрымалі добрую адукцыю. Старэйшая, Зоя, потым кіравала трыкатаенным цэхам у Радашковічах і цяпер працуе на "Белмастацкераміцы". Юзік — у Мінскім вілічальнім цэнтры. Галіна закончыла інстытут народнай гаспадаркі, стала эканамістам. Марыя працеваала трактарысткай, "паднімала" цаліну ў Казахстане. Валянціна закончыла інстытут замежных моваў і зараз выкладае ў школе англійскую і іспансскую мовы.

Вольга Іванаўна Куліна пасля вайны да самай пенсіі працеваала санітаркай у бальніцы. Яна выгадавала ўсіх дзяяцей, вынічыла восем унукаў, а зараз цешыца ўжо шасціцымі праўнукамі. Гэта цудоўная жанчына здэйсніла яшчэ адзін высокі подзвіг — выратавала з радашковіцкага гета і прытуліла ля сваіх дзяяцей яўрэйскага хлопчыка Барыску. Пасля вайны адшукалася маці Барыса Левітана. Зараз яны жывуць у Ізраілі. А ў красавіку 1996 года ўрад Ізраіля прысвоіў Вользе Іванаўне Куліне званне "Маці свету".

Кожны раз, калі збіраюцца ў Вольгі Іванаўны гості — дзееці, унукі, праўнукі, зяці, усе яны едуць у Сычавіцкі лес да святой мясціны, дзе прыняў геройскую смерць галава сям'і Пётр Адамавіч Куліна. Разам з кветкамі для бацькі, дзеда, мужа яны прыносяць удзячнасць і людзям, якія паставілі яму тут помнік.

**Вячаслав ЛЯШКОВІЧ,
ветэран Вялікай
Айчыннай вайны.
НА ЗДЫМКУ: Вольга
Іванаўна КУЛІНА ля помніка
мужу.**